

Piotr Forecki (2018)

Po Jedwabnem. Anatomia pamięci funkcjonalnej

Data opublikowania: 21.10.2019

Poleca Redakcja Pol-Int

Wydawnictwo Instytut Badań Literackich PAN

Miejsce wydania Warszawa

Ilość stron 434

Język Polski

ISBN: 978-83-660-7602-0

Historia, Judaistyka, Politologia

Polski

Piotr Forecki świetnie rozpoznał procedury manipulowania, maskowania czy mistyfikowania pamięci o Zagładzie w różnych obszarach polskiego dyskursu publicznego. Swobodnie porusza się po ogromnym i zróżnicowanym materiale źródłowym: od gazet i czasopism po film, radio i telewizję; od dokumentów parlamentarnych, przez akty prawne do podręczników szkolnych. Odsłania przed czytelnikami zarówno myślowy rodowód, jak i mechanizmy tego, co określa zapożyczonym z nowej humanistyki terminem backlash. Pod tym pojęciem kryją się bowiem działania mające charakter kontruderzenia, będące ofensywną reakcją obronną na wszystko, co zagraża jedynie słusznym wzorcom pamięci historycznej i tożsamości narodowej. Autor uważnie śledzi konsekwencje debaty, jaka rozpoczęła się po publikacji książki Jana Tomasza Grossa o zbrodni w Jedwabnem i pokazuje wielką mobilizację uczonych, publicystów, polityków, instytucji państwa i Kościoła - by powrócić do tego, co było przed Grossesem, a jego samego zneutralizować i unieważnić. Ta obrona przez atak ma swoje słowa klucze: „patriotyzm afirmatywny” przeciwko „patriotyzmowi krytycznemu”; „wspólnota dumy” przeciwko pedagogice wstydu”: Na straży heroiczno-martyrologicznego snu o Bezgrzesznej stoją już nie tylko ludzie, lecz także instytucje państwa. Książka Foreckiego budzi nas z tego snu do dorosłego życia na jawie.

prof. dr hab. Jacek Leociak

(Instytut Badań Literackich PAN,

Centrum Badań nad Zagładą Żydów IFiS PAN)

<https://www.znak.com.pl/ksiazka/po-jedwabnem-anatomia-pamieci-funkcjonalnej-piotr-forecki-127139>